
Účetnictví nestátních nevýdělečných organizací

AR 2021/2022

Michaela Strzelecká

Účtování NNO – 2. část

Účtové třídy 3 - 9

Účtování NNO – 2. část

Náklady a výnosy v NNO

- Odlišné číslování oproti podnikatelským účtům,
 - Nejsou členěny na provozní, finanční a mimořádné,
 - Nutnost sledovat analytickou evidenci účtů
 - Daňové hledisko,
 - Členění na hlavní a hospodářskou činnost.
-

Účtování NNO – 2. část

- Daňové hledisko členění nákladů:
 - Dle § 18, odst. 7, zákona o daních z příjmů, (zákon č. 586/1992 Sb., v platném znění) jsou poplatníci, kteří nejsou založeni nebo zřízeni za účelem podnikání povinni vést v účetnictví odděleně:
 - Příjmy, které jsou předmětem daně,
 - Příjmy, které jsou předmětem daně, ale jsou od daně osvobozeny,
 - Příjmy, které nejsou předmětem daně.

Účtování NNO – 2. část

- Předmětem daně jsou vždy (§ 18, odst. 3 ZdP)
 - Příjmy z reklam,
 - Příjmy z členských příspěvků,
 - Příjmy z nájemného, s výjimkou § 18, odst. 4, písm. d),

 - Osvobození od daně (§ 19, odst. 1)
 - Členské příspěvky podle stanov, statutu,
 - Výnosy kostelních sbírek, příjmy za církevní úkony a příspěvky členů registrovaných církví..
-

Účtování NNO – 2. část

- Další členění nákladů dle ZdP
 - Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů (§ 24 ZdP):
 - **Náklady daňové,**
 - U poplatníků, kteří nejsou založeni nebo zřízeni na účelem podnikání se jako výdaje (náklady) uznávají pouze výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, které jsou předmětem daně (§ 24, odst. 3 ZdP)
 - Výdaje (náklady), které nelze uznat (§ 25 ZdP):
 - **Náklady nedaňové.**

Účtování NNO – 2. část

- Závazné posouzení způsobu rozdělení výdajů (nákladů), které nelze přiřadit pouze ke zdanitelným příjmům (§ 24a ZdP)
 - Poplatník může požádat příslušného správce daně o vydání rozhodnutí o závazném posouzení, zda způsob stanovený ÚJ o rozdělení nákladů na daňově uznatelné nebo neuznatelné, a následně sestavení VH – zda je v souladu se zákonem..,
 - Správní poplatek za tento úkon činí 10 000 Kč,
 - Vydané rozhodnutí má věcný a časový rozsah
 - Dle § 132 daňového řádu.

Účtování NNO – 2. část

- Účtová třída 5 – Náklady
 - Zahrnuje účtové skupiny:
 - 50 – Spotřebované nákupy,
 - 51 – Služby,
 - 52 – Osobní náklady,
 - 53 – Daně a poplatky,
 - 54 – Ostatní náklady,
 - 55 – Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek,
 - 58 – Poskytnuté příspěvky,
 - 59 – Daň z příjmů.

Účtování NNO – 2. část

- Členění nákladů
 - Náklady z hlavní činnosti,
 - Náklady z vedlejší (hospodářské) činnosti.

 - Výsledek hospodaření
 - VH z hlavní činnosti – musí být vyrovnaný,
 - VH z vedlejší (hospodářské) činnosti – měl by být kladný, vedlejší činnost nemůže být ztrátová.
-

Účtování NNO – 2. část

Účtování ve třídě 5 (ČÚS č. 412)

- Skupina 50 – Spotřebované nákupy
 - Účtování v souvislosti se zvoleným způsobem o účtování zásob (způsob A, B),
- Skupina 51 – Služby
 - Účtování prvotních nákladů za externí služby, včetně nákladů na reprezentaci,
- Skupina 52 – Osobní náklady
 - Mzdy zaměstnanců v hrubých částkách, zákonné odvody zaměstnavatele na SP a ZP, ostatní sociální náklady, BOZP..

Účtování NNO – 2. část

- Skupina 53 – Daně a poplatky
 - Daně a poplatky, doměrky daní..
- Skupina 54 – Ostatní náklady
 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení, penále, kurzové rozdíly, bezúplatné předání majetku, manka a škody, bankovní poplatky..
- Skupina 55 – Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek
 - Účetní odpisy, zůstatková cena dlouhodobého majetku (likvidace, prodej), úbytky finančního majetku, opravné položky..

Účtování NNO – 2. část

- Skupina 58 – Poskytnuté příspěvky
 - Příspěvky v rámci vlastní činnosti, příspěvky poskytnuté organizačním složkám, členské příspěvky jiné právnické osobě vyplývající z nepovinného členství...
- Skupina 59 – Daň z příjmů
 - Dle daňového přiznání – účtování 59/34 (591/341)
 - Doměrky daně za minulá období – 595/341
 - V návaznosti na § 20, odst. 7 ZdP – daňový základ je možno snížit až o 30%, max 1 mil. Kč, za předpokladu, že dosažená daňová úspora bude použita ke krytí nákladů v následujících 3 letech..

Účtování NNO – 2. část

■ Účtová třída 6 – Výnosy

□ Zahrnuje úctové skupiny:

- 60 – Tržby za vlastní výkony a zboží,
 - 61 – Změny stavu vnitroorganizačních zásob,
 - 62 – Aktivace,
 - 64 – Ostatní výnosy,
 - 65 – Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek,
 - 68 – Přijaté příspěvky,
 - 69 – Provozní dotace.
-

Účtování NNO – 2. část

Účtování ve třídě 6 (ČÚS č. 412)

- Skupiny 60 – 64: náplň dle účtů,
 - Účet 649 – Jiné ostatní výnosy (náhrady škod, přebytky majetku..),
- Skupina 68 – Přijaté příspěvky
 - Účet 681 – Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami,
 - Účet 682 – Přijaté příspěvky (dary),
 - Účet 681 – Přijaté členské příspěvky (dle § 19, odst. 1, písm. a) ZdP je osvobozeno od DzP)
- Skupina 69 – Provozní dotace (na provozní činnost ÚJ), účtuje se ve vztahu k účtu 34 – Zúčtování daní, dotací.. (346, 348)

Účtování NNO – 2. část

- **Účtová třída 9 – Vlastní jmění, fondy, VH, rezervy, dlouhodobé úvěry a půjčky, závěrkové a podrozvahové účty**
 - Zahrnuje účtové skupiny:
 - 90 – Vlastní jmění,
 - 91 – Fondy,
 - 92 – Oceňovací rozdíly,
 - 93 – Výsledek hospodaření,
 - 94 – Rezervy,
 - 95 – Dlouhodobé bankovní úvěry a závazky,
 - 96 – Závěrkové účty,
 - 97 až 99 – Podrozvahové účty.

Účtování NNO – 2. část

Účtování ve třídě 9 (ČÚS č. 402, 413)

- Účet 901 – Vlastní jmění
 - Zdroj krytí majetku – majetkový vklad při založení,
 - Dotace na DM, dary na DM (finanční), bezúplatně převáděný DM, převod zdrojů z fondů na pořízení DM, příděl ze zisku, použití nerozděleného zisku,
- Účet 911 – Fondy
 - Obsahují zdroje ÚJ
 - Majetek a finanční prostředky nabyté za účelem darování jiným osobám (211/911, 221/911), příděl ze zisku (931/911),
 - Čerpání fondů – za účelem darování jiným osobám (911/211 resp. 221), darování majetku z vedlejší činnosti (je náklad: 549/221, 211).

Závěr

Problematika účtování nákladů a výnosů NNO spočívá především v následujícím:

- ❑ Nutnost členění nákladů v souvislosti s hlavní a vedlejší (hospodářskou) činností,
 - ❑ Členění nákladů v souladu s ustanovením § 24 a § 25 ZdP,
 - ❑ Respektování členění výnosů (příjmů) na zdaňované, osvobozené a výnosy, které předmětem daně nejsou.
-